

Research article

Life experience to pregnancy in graduate students

Apinya Yudthachawit

Dentist, Senior professional level
Sirindhorn College of Public
Health, Khon Kaen Province

Abstract

This qualitative research aimed to reflect experiences of pregnancy in graduate students. Data were collected by means of in-depth interview and observation. The samples were the graduate students who experienced pregnancy while attending college in Khon Kaen Province through guided question interviews ($n = 5$) from May to June 2008. All interviews were transcribed verbatim by coding data using the constant comparative method as proposed by descriptive phenomenology. Relatives' experiences were categorized into three themes: 1) to find causes of getting pregnant while attending college 2) to define problems that the students experienced during pregnancy, and 3) to evaluate the students' need for helps.

The results from this paper is practically used to prevent the graduate students' pregnancy, to be a model for helping the pregnant students, and to improve the college's educational system that possibly reduce educational and social problems.

Key Words: life experience, pregnancy, graduate student

Corresponding author

Apinya Yudthachawit

E-mail: apinya28@hotmail.com

Received date: 26 February 2019

Revised date: 7 May 2019

Accepted date: 15 May 2019

บทความวิจัย (Research article)

ประสบการณ์การตั้งครรภ์ระหว่างเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

อภิญญา ยุทธชาวิทย์

ทันตแพทย์ชำนาญการพิเศษ
วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร
จังหวัดขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาสาเหตุของการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนของนักศึกษา ระบุปัญหาที่นักศึกษาเผชิญในระหว่างการตั้งครรภ์ และประเมินความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางการป้องกันการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นแนวทางในการช่วยเหลือนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ตั้งครรภ์ระหว่างการเรียนและเป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา เพื่อลดปัญหาด้านการศึกษาและสังคม โดยการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth interview) และการสังเกต ซึ่งใช้พื้นที่ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยเป็นการเลือกศึกษาเฉพาะเจาะจง พื้นที่ ใช้เวลาการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน 2551 ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นครั้งนี้คือนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในระหว่างการตั้งครรภ์หรือ ผ่านการตั้งครรภ์มาแล้ว ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 5 คน

ผลการวิจัย พบว่า เด็กวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ระหว่างเรียนมีความเห็นว่าการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนเป็นการตั้งครรภ์ที่หญิงยังไม่มีความพร้อมที่จะเป็นมารดา และการตั้งครรภ์จะเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถทำการศึกษาได้ประสบความสำเร็จ และยังเป็นเรื่องที่ไม่ยอมรับในสังคมไทย และพบว่าสาเหตุของการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนคือสาเหตุจากตัววัยรุ่นกล่าวคือพัฒนาการทางด้านร่างกายของเด็กวัยรุ่นเอง , เด็กวัยรุ่นยังขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา , ค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศของวัยรุ่นปัจจุบันที่เปลี่ยนไปและการคบเพื่อนของวัยรุ่น นอกจากนี้ยังมีสาเหตุจากครอบครัวกล่าวคือ การที่ครอบครัวขาดความรัก ความอบอุ่น, การที่

ผู้รับผิดชอบบทความ:

อภิญญา ยุทธชาวิทย์

อีเมลล์: apinya28@hotmail.com

วันที่ได้รับต้นฉบับ: 26 กุมภาพันธ์ 2562

วันที่แก้ไขบทความ: 7 พฤษภาคม 2562

วันตอบรับบทความ: 15 พฤษภาคม 2562

สถาบันการศึกษาอยู่ห่างจากภูมิสำเนาเดิม จึงต้องพักอาศัยอยู่ตามลำพัง ไม่ได้อยู่กับครอบครัว , และ ยังพบว่าสาเหตุยังมาจากสังคม วัฒนธรรมและความล้มเหลวของการคุมกำเนิดอีกด้วย ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบของการตั้งครรภ์ระหว่างเรียน คือ ผลกระทบต่อหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และด้านการศึกษา เศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อบุตรและครอบครัวของหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจโดยรวมอีกด้วย ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ระหว่างเรียนคือ ความต้องการความช่วยเหลือจากครอบครัว และ ความต้องการความช่วยเหลือจากสถาบันการศึกษา

คำสำคัญ : ประสบการณ์การตั้งครรภ์ระหว่างเรียน; อุดมศึกษา

บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่มีระดับสูงขึ้นจากระดับมัธยมศึกษา และเป็น การเรียนการสอนแบบผู้ใหญ่ (Adult learning) ซึ่งนักศึกษาที่เรียนในระดับนี้จะต้องมีความรับผิดชอบ ต่อการเรียนมากขึ้น อาจารย์ไม่ได้เข้มงวดกวดขันเหมือนกับการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา แต่อาจารย์จะเป็นเพียงผู้เฝ้าอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้เท่านั้น การดูแลนักศึกษาจะดูแลอยู่ ห่างๆซึ่งแตกต่างจากการดูแลนักเรียนมัธยมที่จะดูแลอย่างใกล้ชิดกว่า จึงทำให้นักศึกษามีอิสระในการ เรียนมาก นอกจากนี้นักศึกษาบางรายต้องออกจากบ้านและอยู่ห่างไกลผู้ปกครองเนื่องจาก สถาบันการศึกษาอยู่ห่างจากภูมิลำเนาเดิม ทำให้นักศึกษาต้องรับผิดชอบด้านการเรียนแล้วนักศึกษา ต้องมีความรับผิดชอบด้านการดำเนินชีวิต และ การคบเพื่อนเพิ่มขึ้นด้วย ประกอบกับโดยทั่วไป นักศึกษาในระดับอุดมศึกษามีอายุอยู่ระหว่าง 17-24 ปี จัดว่าเป็นช่วงระยะวัยรุ่นตอนปลาย ซึ่งเป็น วัยที่น่าห่วงมากที่สุด เพราะโดยพื้นฐานทางพัฒนาการของวัยรุ่นนั้น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทาง ร่างกาย และอารมณ์ เป็นวัยที่ได้รับอิทธิพลจากเพื่อนมาก โดยเฉพาะการให้ความสนใจในเพศตรงข้าม ร่วมกับความรูสึกทางเพศที่เกิดขึ้นมากตามธรรมชาติ ก่อให้เกิดปัญหาเรื่องเพศตามมา ได้แก่ การ ตั้งครรภ์ในวัยเรียน การทำแท้ง การเป็นโรคทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น ^{1,2,3,4,5}

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสบการณ์การตั้งครรภ์ระหว่างเรียนของนักศึกษา เพื่อให้ทราบถึง

1. สาเหตุของการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนของนักศึกษา
2. ผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างการตั้งครรภ์
3. ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษา

วัสดุและวิธีการ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในกลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดขอนแก่น โดยมีเครื่องมือที่ใช้ใน การศึกษา ดังนี้

1. แนวคำถาม (Guidelines) ในการสัมภาษณ์ โดยเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นคำถามได้อย่างอิสระ ซึ่งผู้วิจัยใช้แนวคำถามเดียวกันในทุกๆ คนของผู้ให้ข้อมูล อีกทั้งยังเก็บข้อมูลโดยการสังเกต ซึ่งไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว

2. อุปกรณ์เสริม ได้แก่ สมุดจดบันทึก เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็ก ซึ่งผู้วิจัยได้ขออนุญาตใช้อุปกรณ์เหล่านี้จากผู้ร่วมวิจัยก่อนใช้ทุกครั้ง

การเก็บข้อมูลวิจัย

การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ.2561 โดยเริ่มด้วยผู้วิจัยแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ชี้แจงเรื่องการพิทักษ์สิทธิและการไม่นำข้อมูลที่ระบุชื่อหรือสืบค้นหาตัวผู้ให้ข้อมูลได้ไปเปิดเผยแก่สาธารณชน พร้อมขอคำยินยอมในการให้ข้อมูล ขออนุญาตบันทึกเสียงในระหว่างการสนทนา และสัญญาว่า เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วจะทำลายหลักฐานการให้สัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นจึงดำเนินการสัมภาษณ์ โดยจะสัมภาษณ์ครั้งละ 1 คน คนละ 1 ครั้ง แต่ครั้งนานประมาณ 1 ชั่วโมง และผู้สัมภาษณ์จะเป็นคนเดียวกันทุกครั้งที่ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ประมวลคำสำคัญ และเชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลของข้อมูลมาระบุเป็นหัวข้อเรื่อง (Theme) และทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้อ้างอิงสนับสนุน เพื่อตอบคำถามการวิจัย ได้แก่ สาเหตุของการตั้งครุฑระหว่างเรียนของนักศึกษา คืออะไร ปัญหาที่นักศึกษาเผชิญในระหว่างการตั้งครุฑ มีอะไรบ้าง ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษา มีอะไรบ้าง

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ต้องใช้ความเป็นเหตุเป็นผลในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการวิเคราะห์ให้ตรงประเด็นในการศึกษา มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ทบทวนข้อมูล ติดตามความเป็นจริง มีความซื่อสัตย์ ไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการวิเคราะห์ข้อมูล และวิธีตรวจสอบสุดท้ายคือนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอต่อผู้ร่วมวิจัยอีกครั้ง เพื่อยืนยันความถูกต้องและค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมตลอดการวิจัย โดยมีการจำแนกและจัดหมวดหมู่ของข้อมูล นำมาจัดรหัสข้อมูล ตามกรอบประเด็นการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 1 การจำแนกและจัดหมวดหมู่ประเภทข้อมูลตามกรอบประเด็นการวิเคราะห์และการกำหนดรหัสของข้อมูล

ประเด็นหลัก	รหัส	ประเด็นย่อย	รหัส
1.ความหมายของการตั้งครุฑระหว่างเรียน	01		
2.สาเหตุของการตั้งครุฑระหว่างเรียนของนักศึกษา	02	2.1 ตัววัยรุ่น 2.1.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย	01

ตารางที่ 1 การจำแนกและจัดหมวดหมู่ประเภทข้อมูลตามกรอบประเด็นการวิเคราะห์และการกำหนดรหัสของข้อมูล (ต่อ)

ประเด็นหลัก	รหัส	ประเด็นย่อย	รหัส
		2.1.2 ความรู้และประสบการณ์ 2.1.3 ทักษะและค่านิยม 2.1.4 การคบเพื่อน 2.2 ครอบครัว 2.2.1 บิดามารดา 2.2.2 พี่พี่อาศัย	02
		2.3 สังคมและวัฒนธรรม 2.4 เศรษฐกิจ 2.5 ความล้มเหลวของการ คุมกำเนิด	03 04 05
3.ผลกระทบของการตั้งครรภ์ระหว่างเรียน	03	3.1 ผลกระทบต่อหญิงวัยรุ่นที่ ตั้งครรภ์ 3.1.1 ร่างกาย 3.1.2 จิตใจ อารมณ์ 3.1.3 การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม 3.2 ผลกระทบต่อบุตร 3.3 ผลกระทบต่อครอบครัว 3.4 ผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ	01 02 03 04
4.ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษา ที่ตั้งครรภ์ระหว่างเรียน	04	4.1ความช่วยเหลือจากครอบครัว 4.2ความช่วยเหลือจาก สถานศึกษา	01 02

การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) รหัส ID

การกำหนดรหัสการสัมภาษณ์เชิงลึก (ID 00/00/00) แปลผลรหัส ดังนี้

ID หมายถึง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก

รหัส 00 ตำแหน่งที่ 1 และ 2 หมายถึงรหัสตำแหน่งผู้ให้ข้อมูล

รหัส 00 ตำแหน่งที่ 3 และ 4 หมายถึงรหัสการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลประเด็นหลัก

รหัส 00 ตำแหน่งที่ 5 และ 6 หมายถึงรหัสการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลประเด็นย่อย

ตัวอย่าง การสัมภาษณ์เชิงลึก “...มีท้องทำให้พ่อแม่เสียหน้า เดือดร้อนต้องรับผิดชอบ

เลี้ยงลูก ต้องพักการเรียน..” ID 01/02/01

การแปลผล จากตัวอย่างเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 ในประเด็นหลักที่ 2 เรื่องผลกระทบของการตั้งครรภระหว่างเรียนและในประเด็นรองเรื่องผลกระทบต่อน้องวัยรุ่นที่ตั้งครรภ

ผลการศึกษา

1.ความหมายของการตั้งครรภระหว่างเรียน

หมายถึง การตั้งครรภระหว่างเรียน ยังไม่มีความพร้อมที่จะเป็นมารดา จะเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถทำการศึกษาได้ประสบความสำเร็จ และยังเป็นเรื่องที่ไม่ยอมรับในสังคมไทย

“ ถ้าตั้งครรภระหว่างเรียนจะทำให้เรียนไม่จบทันเพื่อน ” ID 010101

“ การตั้งครรภระหว่างเรียนเป็นการตั้งครรภที่เรายังไม่พร้อมที่จะดูแลเขา ” ID 020101

“การท้องตอนเรียนจะอายเพื่อน เพื่อนจะมองเราแปลกๆ” ID 050101

2.สาเหตุของการตั้งครรภระหว่างเรียน

2.1 ตัววัยรุ่น

2.1.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย เด็กวัยรุ่นมีการเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกายและอารมณ์ มีความต้องการทางเพศสูง ทำให้วัยรุ่นมีความอยากรู้อยากลอง หากได้รับการกระตุ้นเพียงเล็กน้อย หรือมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการมีเพศสัมพันธ์ วัยรุ่นก็จะไม่สามารถควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองได้ อาจเกิดการตั้งครรภระหว่างเรียนตามมา

“ วันหยุด เพื่อนที่พักห้องเดียวกันเขากลับบ้าน นานๆแฟนมาหาที ก็เลยอยู่ด้วยกันได้ ” ID 010201

“ วันนั้นมันเพลอใจ อารมณ์มันพาไป ” ID 020201

“ พอท้องแล้ว แฟนเขาก็บ่นว่า ไม่น่าเลยวันนั้น ” ID 020201

2.1.2 ความรู้และประสบการณ์ เด็กวัยรุ่นยังมีความรู้และประสบการณ์ในด้านการใช้ชีวิตและมองเห็นความสำคัญของการใช้ชีวิตอย่างรอบคอบไม่มากพอ จึงทำให้ใช้ชีวิตอย่างประมาท ไม่ได้วางแผนการดำเนินชีวิต ไม่ยับยั้งชั่งใจ และคิดถึงผลเสียที่อาจตามมาได้

“ พ่อกับแม่ว่าทำอะไรทำไมไม่คิดให้ดี มีอะไรทำไมไม่ปรึกษาพ่อกับแม่ ” ID 020201 , ID 030201

“ คิดว่ามันคงไม่ท้องหรอก เพราะสองครั้งแรก เราก็ยังไม่ท้อง ” ID 020201

“ ท้องหนูเป็นท้องแรก ก็ไม่ค่อยโต แล้วก็ทานยาคุมอยู่ตลอด ปกติประจำเดือนก็ไม่ปกติอยู่แล้ว ก็เลยไม่รู้ว่าจะท้อง ” ID 050201

“ เต็มใจ พร้อมใจกัน เพราะว่ารักสามี สามี่เป็นคนดี รู้ว่าเขารักเราจริง และคิดว่าเขาดูแลเราได้ ” ID 050201

2.1.3 ทศนคติและค่านิยม ปัจจุบันค่านิยม “การรักนวลสงวนตัว” “อย่าซิงสุกก่อนห้าม” เปลี่ยนไป วัยรุ่นไทยมีค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์และ/หรือการอยู่ร่วมกันก่อนแต่งงานมากขึ้น

“ เดี่ยวนี้เขาก็อยู่ด้วยกันเยอะ เป็นเรื่องธรรมดา ” ID 020201 , ID 030201

“พอท้องก็ไม่รู้จะทำยังไง ก็บอกสามี สามีพาไปหาหมอ มันเป็นคลินิก สองหน้า ช้างหลังเขาทำแท้ง มีคนมาทำเยอะ ” ID 020201

“คนอื่นที่อาจารย์ไม่รู้ก็ท้อง แต่เขาไปทำแท้งแล้ว เขาอยู่ด้วยกันเป็นคู่ๆเยอะ” ID 040201

2.1.4 การคบเพื่อน เพื่อนจึงเป็นบุคคลที่วัยรุ่นไว้วางใจและมักปรึกษาปัญหาด้วย เนื่องจากมีวัยใกล้เคียงกันและมีความเข้าใจกัน วัยรุ่นต้องการความเป็นอิสระจากครอบครัว จึงหันไปสนใจเพื่อนมากกว่าสมาชิกในครอบครัว และการคบเพื่อนต่างเพศ เป็นความสนใจและความต้องการตามระยะพัฒนาการของวัยรุ่น

“พอขึ้นมัธยม หนูมีเพื่อนเยอะ กลุ่มหนู 13 คน แล้วหนูก็จะติดเพื่อน” ID 020201

“เสาร์ อาทิตย์ หนูไม่เคยอยู่บ้าน จะต้องไปหาเพื่อน” ID 020201

2.2 ครอบครัว

2.2.1 บิดามารดา ครอบครัวขาดความอบอุ่นใกล้ชิด พ่อแม่ต้องไปทำงานต่างจังหวัด ทำให้ไม่เวลาในการสนิทสนม อบรมเลี้ยงดูลูกด้วยตนเอง ต้องฝากไว้กับญาติ ทำให้เด็กไม่เกิดความผูกพัน ไม่สามารถพูดคุยปรึกษาได้ทุกเรื่อง นอกจากนี้ความรู้ การศึกษา ทักษะคิด และค่านิยมในการสอนเรื่องเพศศึกษาของบิดามารดา ล้วนเป็นสาเหตุของการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนของเด็กได้

“ไม่สนิทกับพ่อแม่ พ่อดุขี้บ่น แม่ไปทำงานกรุงเทพ ไม่มีเวลาให้ ต้องอยู่กับยายและย่า ยายจะขี้เหล้า เม้าบอย ไม่ค่อยสนใจ ให้ช่วยตัวเอง เล็กๆทานน้ำข้าว ไม่ได้ทานนม ยาก็เลยเอามาเลี้ยง พออยู่กับย่า ย่าจะให้เงินมากกว่า พ่อมัธยมได้มาอยู่กับพ่อแม่ก็เลยเหมือนคนแปลกหน้า ” ID 050202

“บางทีไปถามแล้วแม่จะทำหน้าแปลกๆว่าเรื่องแบบนี้ทำไมต้องมาถามด้วย ” ID 050202

“ การเลี้ยงดูสนิทกับพ่อมากกว่าแม่ เพราะว่าแม่ไม่มีเวลา ต้องไปทำงาน เรื่องเพศ เรียนรู้จากหน้า ญาติผู้ใหญ่ในครอบครัว ที่บ้านค่อนข้างหัวโบราณ ” ID 010202

2.2.2 ที่พักอาศัย พบว่าการที่สถาบันการศึกษาอาจอยู่ห่างจากภูมิลำเนาเดิม นักศึกษาจึงต้องพักอาศัยอยู่ตามลำพัง ไม่ได้อยู่กับครอบครัว และในปัจจุบันพบว่านักศึกษาพักอาศัยอยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก ทำให้มีอิสระในการใช้ชีวิต มีโอกาสที่จะใช้ชีวิตอยู่กับเพื่อนต่างเพศแบบสามีภรรยาทั้งๆที่ยังไม่ได้แต่งงานมากขึ้น

“เวลาสามีมาหาจะมาหาที่หอพัก เวลาเสาร์ อาทิตย์ที่เพื่อนกลับบ้าน ” ID 050202

“อยู่หอพักนอกวิทยาลัยกับเพื่อน แต่เป็นเสาร์อาทิตย์ที่เพื่อนกลับบ้าน สามีจึงมาหาอยู่ด้วยกันได้ ” ID 010202

“อยู่หอพักข้างนอก ก็ห่างไกลพ่อแม่ มันอิสระ ไม่มีเวลาปิดหอ พอได้เป็นอิสระ ก็หลงแสงสีไปเลย ” ID 020202

2.3 สังคม และวัฒนธรรม

ในเด็กวัยรุ่นกลุ่มที่ศึกษาอยู่ในครอบครัวและวัฒนธรรมที่มักให้บุตรแต่งงาน ออกเรือน เมื่ออายุยังน้อย นอกจากนี้ยังมีเหตุผลมาจากความเลื่อมใสทางสังคมที่มีการล่อลวงละเมิดทางเพศกันมาก เพื่อความปลอดภัยของลูกสาว จึงให้มีคู่ครองเมื่ออายุยังน้อย หรือก่อนจะเรียนจบระดับอุดมศึกษา จึงทำให้มีโอกาสเกิดการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนระดับอุดมศึกษาได้

“แต่งงานได้ประมาณ 1 ปี ตอนอยู่ปีที่ 1 วางแผนว่าเรียนจบแล้วจะจดทะเบียนสมรสและมีลูก”
ID 010203

“แต่งงานกันตั้งแต่ยังเรียนอยู่เพราะว่าพ่อแม่เห็นด้วย เนื่องจาก แถวบ้านมักแต่งงานกันตั้งแต่
อายุน้อย และเพื่อจะได้มีคนดูแลลูก เพราะแถวบ้านมีพวกอ้อพาล ชอบล่อลวงไปโหมม พวกติดกา”
ID 040203

2.4 ความล้มเหลวของการคุมกำเนิด

จากการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้พบว่า 3 ราย ใน 5 ราย คิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ในครั้งนี้จะ
ไม่เกิดการตั้งครรภ์ จึงไม่ได้คุมกำเนิด ส่วน 1 ราย ใน 5 รายพบว่าตั้งครรภ์แม้ทานยาคุมกำเนิดอยู่เป็น
ประจำ และอีก 1 ราย รับประทานยาคุมกำเนิดไม่สม่ำเสมอ

“เคยใส่ห่วงคุมกำเนิดมา 1 ปี แต่ไม่ชอบ และไม่ชอบการทานยาคุมกำเนิด เลยไม่คุม แล้ว
ปกติไม่ได้อยู่กับสามี นานๆเจอกันที คิดว่าคงไม่ท้อง” ID 010205

“ทานยาคุมมาตลอด ไม่รู้ว่าท้อง ปกติประจำเดือนก็ไม่ปกติอยู่แล้ว มารู้ตอนท้องได้ 6 เดือน
ท้องแรกด้วย มองไม่เห็น เพราะท้องไม่โตมาก ก็เลยไม่รู้ว่ามีท้อง” ID 050205

“ไม่ได้คุม คิดว่าคงไม่ท้อง เพราะครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรก เคยมา 2 ครั้งแล้วก็ยังไม่ท้อง”
ID 020205

3.ผลกระทบของการตั้งครรภ์ระหว่างเรียน

3.1 ผลกระทบต่อหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์

3.1.1 ผลต่อร่างกาย

ปัญหาด้านร่างกายในระยะตั้งครรภ์ของวัยรุ่นคล้ายคลึงกับมารดาตั้งครรภ์ทั่วไป ได้แก่
เต้านมคัดตึง คลื่นไส้ อาเจียน เหนื่อยและอ่อนเพลีย ความรู้สึกต้องการอาหารมากขึ้น ปวดศีรษะ
ปวดหลัง เส้นเลือดดำที่ขาโป่งพอง เป็นต้น

“ปกติเป็นโรคโลหิตจางอยู่แล้ว พอท้องทำให้เหนื่อยง่ายมาก” ID 020301

“ร่างกายเหนื่อยง่าย ทำงานลำบาก ทานยาคุมโดยไม่รู้ว่าท้องแล้วปวดหัวมาก เรียนไม่รู้
เรื่อง ” ID 040301

“ตอนท้อง พันธุเยอะ ทุเรีว หมอบอกว่าให้คลอดแล้วค่อยมาตอน” ID 050301

3.1.2 ผลต่อจิตใจ อารมณ์

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านอารมณ์และจิตใจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของ
ฮอร์โมน ทำให้มีอารมณ์แปรปรวนง่าย นอกจากนี้ยังเป็นการตั้งครรภ์ที่ผู้เป็นบิดามารดายังไม่มีความ
พร้อมในการดูแลบุตรจึงทำให้เกิดความเครียด ความคับข้องใจเนื่องจากความไม่ต้องการมีบุตร
นอกจากนี้การตั้งครรภ์ระหว่างเรียนยังทำให้เกิดความขัดแย้งกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เมื่อวัยรุ่น
ตั้งครรภ์ในเวลาไม่เหมาะสม จึงทำให้บิดามารดาไม่พอใจ ทำให้วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่สบายใจ อีกทั้ง
ความเครียดจะเพิ่มขึ้นอีกเมื่อมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสุขภาพความแข็งแรงสมบูรณ์และความปลอดภัย
ของบุตรในครรภ์

“เครียด กลัวเรียนไม่จบทันเพื่อน กลัวเขาให้ออกจากการเรียน คิดจะทำแท้ง แต่กลัวบาป แล้วก็
ไม่รู้จะทำแท้ง” ID 010301

“ เครียด พ่อแม่สามีพาไปทำแท้ง ” ID 030301

“ เครียด กลัวแม่รู้แล้วจะเสียใจ ไม่เคยทำให้เขาเสียใจ กลัวเรียนไม่ทันเพื่อนนิดหน่อย ” ID 050301

“ เครียด กลัวลูกออกมาไม่ปกติ ” ID 050301

3.1.3 การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม

จากการศึกษาพบว่าหญิงวัยรุ่นพักการเรียนเพื่อไปทำการคลอดบุตร และกลับมาศึกษาต่อ 4 รายใน 5 ราย หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นจะถูกทอดทิ้งจากสังคม กลุ่มเพื่อน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการหมดโอกาสในการศึกษาเล่าเรียนหรือต้องหยุดการเรียนเป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งหรือตลอดไป ทำให้วัยรุ่นต้องลดจำนวนเพื่อนลง โอกาสจะพบปะเพื่อนทั้งสองเพศก็น้อยลงด้วย ส่วนใหญ่จะได้ติดต่อเฉพาะวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เหมือนกันหรือกับสามีของตนเองเท่านั้น

“ พักการเรียนไปคลอด และกลับมาเรียนต่อ เข้าไป 1 ปี ” ID 010301

“ พ่อแม่สามีพาไปทำแท้ง ออกเงินให้ ไม่บอกทางมหาลัย ไม่บอกอาจารย์ แต่เพื่อนบางคนรู้ ” ID 030301

3.2 ผลกระทบต่อบุตร

เนื่องจากการตั้งครรภ์ที่ไม่ตั้งใจ ทำให้มารดาไม่ทราบว่าตนเองตั้งครรภ์ จึงไม่ได้มีการบำรุงร่างกายให้แข็งแรงเพื่อเตรียมพร้อมเป็นมารดา และเมื่อทราบว่าตั้งครรภ์แล้วจึงไปทำการฝากครรภ์รับวัคซีน ทำให้การได้รับอาหาร วิตามิน การดูแลเด็กในครรภ์ไม่ดีเท่าที่ควร การไปฝากครรภ์ช้าหรือการไม่ได้ไปฝากครรภ์ของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์จะทำให้ไม่ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างเพียงพอในระยะตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นสาเหตุให้ทารกคลอดก่อนกำหนด มีน้ำหนักตัวน้อย มีอัตราการเจ็บป่วยสูง ในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 5 รายพบว่า บุตรคลอดก่อนกำหนด 2 ราย คลอดตามกำหนดมีบุตรแข็งแรงดี 2 ราย และบุตรเสียชีวิตเนื่องจากมารดาทำแท้ง 1 ราย นอกจากนี้บุตรที่เกิดมายังขาดโอกาสที่จะได้รับความเอาใจใส่ เลี้ยงดูจากมารดาของตน เนื่องจาก ต้องกลับมาศึกษาต่อ

“ ตอนท้องนั้นยังไม่พร้อม จึงไม่ได้ฝากท้อง ไม่ได้ฉีดยา และดูแลเด็กเท่าที่ควร ทานอาหารไม่มีประโยชน์ ชอบทานกาแฟ ลูกคลอดก่อนกำหนด 2 เดือน ตอนออกมาต้องอยู่ในตู้อบ ตอนนี้ตัวเล็ก ” ID 010302

“ ตอนแรกก็กลัวเขาไม่ปกติ ไปฝากท้องตอน 7 เดือน หมอชาวคูก็ว่าเด็กปกติ ตอนคลอดหนัก สามพันสอง ลูกแข็งแรงดีค่ะ แม่แข็งแรงดี คลอดได้วันเดียวหมอให้กลับบ้าน ตอนนั้นตัวโต พัฒนาการเร็วกว่าเด็กปกติ ” ID 050302

“ คลินิกทำแท้งมีเยอะ หาง่าย เพื่อนที่เขาเคยไปทำเขาแนะนำให้ ” ID 030302

“ ลูกได้ทานนมหนูเดือนหนึ่ง ตอนนี้อย่าเลี้ยงให้ ” ID 050302

3.3 ผลกระทบต่อครอบครัว

จากการศึกษาพบว่าครอบครัวทั้งสองฝ่ายไม่ยอมรับการตั้งครรภ์ รู้สึกโกรธ เสียใจ ผิดหวังและอับอายเมื่อทราบว่าบุตรสาวตั้งครรภ์ แต่เพื่อแก้ปัญหาครอบครัวก็ช่วยไปพบผู้บริหารของสถาบันการศึกษา ช่วยดูแลทารกที่เกิดมา ช่วยจัดงานแต่งงานให้ ซึ่งก็ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงดู

ทารกและปัญหาด้านการเงินเพิ่มขึ้น และมีครอบครัวที่ไม่ยอมรับการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นนี้ การตั้งครรภ์ระหว่างเรียนนี้จึงจบลงด้วยการที่มารดาของสามีพาไปทำแท้ง

“แม่เสียใจมากร้องไห้ บอกว่าทำอะไรทำไมไม่คิด ทำไมไม่ปรึกษาแม่ก่อน” ID 020303

“พ่อแม่สามีพาไปทำแท้ง” ID 030303

“ตอนนี้แต่งงานกันแล้ว แต่งตอนท้องได้ 7 เดือน” ID 050303

“ ตอนนี้ยังไม่ได้แต่งงานกัน แต่พ่อแม่แฟนก็มาผูกข้อมือ รับขวัญหลานแล้ว” ID 020303

3.4 ผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ

จากการศึกษาหญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ระหว่างเรียน 5 ราย พบว่ามี 1 รายที่แก้ปัญหาด้วยการทำแท้ง ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรมและเป็นปัญหาของสังคม เป็นการยุยงให้คนกระทำผิดโดยขาดการยับยั้งชั่งใจในระดับที่ควร เป็นการก่อความไม่สงบเรียบร้อยในสังคม และ 4 ราย พักการเรียนเพื่อคลอดบุตรก่อนจะขอกลับมาศึกษาต่อ ทำให้สังคมเสียค่าใช้จ่ายในการศึกษาเพิ่มขึ้น

“พ่อแม่สามีพาไปทำแท้ง” ID 030304

“คลินิกทำแท้งมีเยอะ หาง่าย เพื่อนที่เขาศึกษาไปทำเขาแนะนำให้” ID 030304

4. ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ระหว่างเรียน

4.1 ความต้องการความช่วยเหลือจากครอบครัว

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการความช่วยเหลือจากครอบครัวคือการให้อภัย ความเข้าใจและคำปรึกษา กำลังใจในการต่อสู้กับปัญหาต่างๆต่อไป ต้องการให้ครอบครัวช่วยดูแลเลี้ยงลูกให้เพื่อจะได้กลับไปเรียนต่อให้สำเร็จ

“สับสน ตกใจ ไม่รู้จะแก้ปัญหาอย่างไร เครียดมาก อยากมีคนปรึกษา คิดถึงเพื่อนก่อน ไม่กล้าบอกแม่ ” ID 020401

“พอรู้ว่าท้องก็คิดว่าต้องเรียนไม่จบแน่เลย คิดถึงพ่อกับแม่คนแรก อยากให้เขาช่วย” ID 010401

“ กลัวแม่เสียใจ ไม่กล้าบอก บอกแม่สามีก่อน อยากได้คำปรึกษา กำลังใจ” ID 050401

“เล่าให้เพื่อนฟังก่อน อยากได้คำแนะนำ อยากมีคนช่วยแก้ปัญหา” ID 040401

4.2 ความต้องการความช่วยเหลือจากสถาบันศึกษา

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการให้อาจารย์เข้าใจ ให้กำลังใจ เพื่อต่อสู้กับปัญหาต่อไป ต้องการให้สถานศึกษาให้โอกาสที่จะศึกษาต่อจนสำเร็จ ด้วยการอนุญาตให้พักการเรียนชั่วคราวและให้กลับมาศึกษาต่อได้เมื่อพร้อม รวมทั้งมีหอพักนักศึกษาที่เพียงพอและปลอดภัยเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลง

“สถานศึกษาควรมีหอพักให้นักศึกษาตลอดหลักสูตร ไม่ต้องไปพักที่หอนอก อยากให้อาจารย์และสถานศึกษาเข้าใจ ให้กำลังใจ ให้โอกาสที่จะกลับมาเรียนต่อ ให้นักศึกษาเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาเองเหมือนเลือกกลงวิชาเลือก พอใจอยากปรึกษาใครก็ได้ที่ตนสามารถคุยด้วยได้ หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนก็ดีแล้ว” ID 020402

“อยากให้อาจารย์เข้าใจ พูดให้กำลังใจ ให้โอกาสในการกลับมาศึกษาต่อ อยากให้อาจารย์ที่ปรึกษา สนใจทุกเรื่องไม่เฉพาะเรื่องเรียน เป็นกันเอง เข้าใจนักศึกษา ฟังนักศึกษา” ID 050402

“อาจารย์พูดกับแม่ไม่ดีเลย ว่าเด็กเขาก็เรียนก็ไม่ได้นะ แม่ก็ยังเสียใจ หนูก็โดนบ่นอีก”

ID 050402

บทวิจารณ์

สาเหตุที่ทำให้เกิดการตั้งครรหระหว่างเรียน

1. ตัววัยรุ่นเอง เนื่องจากพัฒนาการทางด้านร่างกายของตัววัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ อารมณ์ รวมทั้งการมีความต้องการทางเพศสูง ซึ่งความต้องการทางเพศนี้เป็นความต้องการทางกายภาพ (Physiological needs) ที่เป็ความต้องการลำดับต่ำสุด เป็นพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต และเป็นแรงผลักดันทางชีวภาพ ตามทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow 's Hierarchy of Needs)

2. ครอบครัว เนื่องจากเด็กวัยรุ่นขาดความรัก ความเอาใจใส่จากครอบครัว เนื่องจากบิดามารดาไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูด้วยตนเอง วัยรุ่นต้องการความรัก จาก พ่อ แม่ ญาติ พี่ น้อง รักเพื่อน รักพวกพ้อง ประกอบกับบิดามารดามีส่วนในการให้ความรู้ทางเพศศึกษาและการดำเนินชีวิตแก่วัยรุ่นน้อยเกินไป^{1,4,5} บิดามารดาไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ดีในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรมากเท่าใดนัก หรือพ่อแม่มีการพูดคุยสั่งสอนเรื่องเพศกับบุตรน้อยมาก เพียงร้อยละ 1 หรืออยู่ในระดับต่ำ^{6,7} ครอบครัวส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเพศในวัยรุ่นระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อการสอนเพศศึกษาแก่บุตรวัยรุ่นระดับปานกลาง แต่การปฏิบัติการสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น ยังพบปัญหาและอุปสรรคในทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ ด้านทัศนคติและด้านการปฏิบัติ ดังนั้นจึงควรมีการช่วยเหลือและส่งเสริมให้ครอบครัวสามารถปฏิบัติพันธกิจในการสอนเพศศึกษาแก่บุตรได้²

3. ความล้มเหลวของการคุมกำเนิดเนื่องจากความประมาทใช้วิธีคุมกำเนิดแต่ไม่สม่ำเสมอ รวมทั้งเกิดการตั้งครรหทั้งๆที่ได้ทำการคุมกำเนิดอยู่ ความล้มเหลวของการคุมกำเนิด มีปัจจัยที่เป็นสาเหตุร่วมกันหลายอย่างเช่น การขาดความรู้ในการวางแผนครอบครัว ทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการคุมกำเนิด การขาดประสบการณ์ นิสัย ความชอบของแต่ละบุคคล พฤติกรรมการคุมกำเนิด และประสิทธิภาพของอุปกรณ์คุมกำเนิด การตั้งครรหไม่ปรารถนาที่เกิดขึ้น ในสตรีที่กำลังใช้วิธีคุมกำเนิดอยู่ มักเกิดจากการใช้วิธีคุมกำเนิดที่ไม่สม่ำเสมอหรือไม่ถูกต้อง ซึ่งเป็นการปฏิบัติวิธีคุมกำเนิดล้มเหลว (actual method failure) และใช้วิธีคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพน้อย ซึ่งพบบ่อยในกลุ่มวัยรุ่น หรือเกิดจากความล้มเหลวของวิธีการคุมกำเนิดเอง (method failure) ซึ่งพบเป็นส่วนน้อยและจากการศึกษาครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เสพของมีนเมาหรือยาเสพติด ไม่ชอบเที่ยวกลางคืน ไม่ค่อยดูสื่อลามก และไม่ได้มีเพศสัมพันธ์เพื่อแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สิน ทำให้สาเหตุเหล่านี้ไม่ใช่สาเหตุของการตั้งครรหระหว่างเรียนในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ศึกษามีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในชุมชนชนบทมากกว่าสังคมเมือง และมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีมากนัก ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาหลายๆเรื่อง ที่พบว่าการเสพสิ่งเสพติด การเที่ยวกลางคืน การเข้าถึงสื่อลามกได้ง่ายเป็นสาเหตุของการตั้งครรหระหว่างเรียนได้ นอกจากนี้สิ่งที่แตกต่างจากการศึกษาอื่นๆที่พบในการศึกษานี้คือการที่เด็กวัยรุ่นอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมที่นิยมให้ลูกแต่งงานเมื่ออายุยังน้อย หรือ เห็นการแต่งงานเมื่อลูกอายุยังน้อยเหมือนรุ่นปู่ย่าตายายเป็นเรื่องปกติ รวมทั้งสังคมที่เสื่อมโทรม มีการล่อลวงละเมิดทางเพศ

กันมากขึ้น การติดยาเสพติด ทำให้บิดามารดาของเด็กวัยรุ่นคำนึงถึงความปลอดภัยจึงให้ลูกแต่งงานตั้งแต่อายุยังน้อย ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นที่อยู่ระหว่างเรียนได้ เนื่องจากปัจจุบันเยาวชนมีการศึกษาสูงขึ้น เด็กจะเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษามากขึ้น^{6,8,9,10}

ผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างการตั้งครรภ์

1. ผลกระทบต่อหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ การศึกษา สังคมและเศรษฐกิจของเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์คือการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกายในระยะตั้งครรภ์ของวัยรุ่นที่คล้ายคลึงกับการตั้งครรภ์ทั่วไป สอดคล้องกับการศึกษา¹¹ ที่บอกสาเหตุของความเครียดของ หญิงตั้งครรภ์วัยรุ่นคือ 1) ความวิตกกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย 2) วิตกกังวลเกี่ยวกับบทบาทใหม่ เกี่ยวกับการดูแลบุตร ความสามารถของตนเองในกิจกรรมเกี่ยวกับการดูแลบุตร 3) ความวิตกกังวลเกี่ยวกับสัมพันธภาพของสามี เป็นความวิตกกังวลต่อการทำแท้งที่ยอมรับในการตั้งครรภ์และบทบาทการเป็นมารดาจากสามี 4) ความวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพความแข็งแรงสมบูรณ์และความปลอดภัยของบุตร 5) วิตกกังวลเกี่ยวกับการคลอด วิตกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของตนเองและบุตรระหว่างการคลอด กลัวความพิการของบุตร กลัวการเจ็บปวดในการคลอด วิตกกังวลเกี่ยวกับการไปถึงโรงพยาบาลเมื่อถึงเวลาคลอด 6) กังวลเกี่ยวกับปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ โดยเฉพาะปัญหาในการเลี้ยงลูก 7) คับข้องใจเนื่องจากการไม่ต้องการมีบุตร เนื่องจากการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ 8) ความขัดแย้งกับบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เมื่อวัยรุ่นตั้งครรภ์ในเวลาไม่เหมาะสม จึงทำให้บิดามารดาไม่พอใจ บางรายก็ตัดสัมพันธ์ทำให้วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่สบายใจ มีความเครียดเพิ่มขึ้น และเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์นั้นเมื่อมีโอกาสเป็นมารดาแล้ว จึงมีความเข้าใจความรักของบิดามารดามากขึ้น ทำให้มีความรู้สึกรักบิดามารดาของตนมากขึ้น มีความคิดเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น รอบคอบ สุขุมใจเย็นมากขึ้น วางแผนการดำเนินชีวิตมากขึ้น

2. ผลกระทบต่อบุตรของวัยรุ่นตั้งครรภ์ บุตรของเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนเนื่องจากการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้ตั้งใจ บิดามารดา ยังไม่มีความพร้อมที่จะดูแลลูก จึงส่งผลให้เด็กไม่แข็งแรงสมบูรณ์ตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของเด็กเมื่อคลอดออกมาจากครรภ์แล้ว ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ บุตรที่เกิดมาจะขาดโอกาสที่จะได้รับความเอาใจใส่ เลี้ยงดูจากมารดาของตน เนื่องจากการขาดโอกาสที่จะได้เรียนต่อ ต้องเติบโตอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติแทน ทำให้โอกาสที่จะได้รับนมมารดาน้อยลง โอกาสที่จะได้รับความอบอุ่น ความผูกพันจากมารดาน้อยลง ซึ่งอาจส่งผลถึงสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กเมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ได้

3. ผลกระทบต่อครอบครัว ทำให้เกิดความผิดหวัง เสียใจ อับอาย แก่บิดามารดาของทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย บิดามารดาอาจรู้สึกโกรธ ผิดหวังและอับอาย และอาจจะมีการแสดงปฏิกิริยาต่อต้านจากฝ่ายผู้ชายและฝ่ายผู้หญิงในแบบต่างๆ

4. ผลกระทบต่อสังคม ได้แก่ ปัญหาการทำแท้ง

ความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ระหว่างเรียน

พบว่าวัยรุ่นตั้งครรภ์ต้องการความช่วยเหลือจากครอบครัว คือการให้อภัย ความเข้าใจและคำปรึกษา ต้องการกำลังใจในการต่อสู้กับปัญหาต่างๆต่อไป ต้องการให้ครอบครัวช่วยดูแลเลี้ยงลูกให้เพื่อจะได้กลับไปเรียนต่อให้สำเร็จ แรงสนับสนุนทางสังคมเป็นการสนับสนุนที่สามารถตอบสนองต่อ

ความจำเป็นพื้นฐานที่สำคัญ จะทำให้หญิงตั้งครรภ์เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีค่า สามารถเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นขณะตั้งครรภ์ได้เป็นอย่างดี มีสุขภาพจิตดีขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อการตั้งครรภ์ ส่งผลให้หญิงตั้งครรภ์มีการสร้างสัมพันธภาพกับทารกในครรภ์มากขึ้น^{12,13,14}

นอกจากนี้วัยรุ่นตั้งครรภ์ยังต้องการความช่วยเหลือจากสถาบันการศึกษา ต้องการให้อาจารย์เข้าใจ ให้กำลังใจ เพื่อต่อสู้กับปัญหาต่อไป ต้องการให้อาจารย์ที่ปรึกษาเอาใจใส่เข้าใจนักศึกษา ทำให้นักศึกษาอยากมาปรึกษา สนใจเรื่องอื่นนอกจากเรื่องการเรียนด้วย ต้องการให้สถานศึกษาให้โอกาสที่จะศึกษาต่อจนสำเร็จ ด้วยการอนุญาตให้พักการเรียนชั่วคราวและให้กลับมาศึกษาต่อได้เมื่อพร้อม รวมทั้งต้องการให้สถานศึกษามีหอพักนักศึกษาที่เพียงพอและปลอดภัยเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลง วัยรุ่นต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง คือ อยากได้หลักประกันว่า ถ้าหากทำในสิ่งที่ดีแล้วจะไม่ถูกลงโทษหรือไม่เป็นที่พอใจของผู้ใหญ่ เพราะในสายตาของผู้ใหญ่สิ่งที่วัยรุ่นคิดว่าดีแล้วอาจจะไม่ดีในทัศนะของผู้ใหญ่ก็ได้ แต่โดยทั่วไปแม้วัยรุ่นจะทำพลาดลงไปบ้างสังคมมักจะให้อภัย เพราะสังคมถือว่ายังเป็นผู้ที่อยู่ในวัยเรียน^{1,4,5,11}

ข้อเสนอแนะ

1. มีการรณรงค์เรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่นแก่บิดามารดา ผู้ปกครองให้มากขึ้น เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา ต้องปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของตนเอง ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อน คนรอบข้าง บิดามารดาและผู้ปกครองควรมีความรู้และทราบวิธีการเลี้ยงดูบุตรวัยรุ่น เพื่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างเด็กวัยรุ่นและผู้ปกครอง บิดามารดาควรให้ความรัก ความอบอุ่น ให้การดูแลอย่างใกล้ชิด สังเกตอาการผิดปกติเพื่อช่วยเหลือ ยอมรับในพฤติกรรมบางอย่างของวัยรุ่นซึ่งบางอย่างก็เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย บางสิ่งที่ไม่เข้าใจควรพูดคุยให้ชัดเจน อบรมอย่างมีเหตุผล ให้คำแนะนำปรึกษา บิดามารดาควรแบ่งเวลาที่จะทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ให้เวลาสำหรับบุตรวัยรุ่นได้ทำงานอิสระตามความสนใจ ควรมีการจัดสรรด้านการเงินให้บุตรได้ใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น และให้บุตรวัยรุ่นได้บริหารจัดการเงินด้วยตัวเอง บิดามารดาควรส่งเสริมให้บุตรรับผิดชอบงานในครอบครัวมากขึ้น แนะนำให้มีพัฒนาการทางสังคมที่ดี ให้วัยรุ่นเริ่มฝึกการตัดสินใจ ลงมือกระทำรวมถึงมีทักษะต่างๆ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้วัยรุ่นเอง แนะนำการคบเพื่อน และเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการดำเนินชีวิตและจริยธรรมให้แก่วัยรุ่น⁴

2. มีการรณรงค์เรื่องการให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาและวิธีการสอนเพศศึกษาแก่บิดามารดาที่มีบุตรตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์จนถึงมารดาที่มีบุตรวัยรุ่น ให้ความรู้เรื่องวิธีการสอนเพศศึกษาแก่ครูและผู้ปกครองนักเรียนทุกระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อให้สามารถสอนเด็กได้ตามพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย ในด้านต่างๆ เช่น พัฒนาการทางเพศ (Human sexual development) สุขอนามัยทางเพศ (Sexual health) พฤติกรรมทางเพศ (Sexual behavior) สัมพันธภาพ (Interpersonal relation) ทักษะส่วนบุคคล (Personal and communication skills) เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการขอความช่วยเหลือ ทักษะการจัดการกับอารมณ์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ สังคมและวัฒนธรรมไทย (Society and culture) บทบาททางเพศ (Gender role)

3. สถานศึกษาควรจัดระบบการให้คำปรึกษาให้มีประสิทธิภาพ

4. สถานศึกษาควรบรรจุวิชาการวางแผนครอบครัวไว้ในหลักสูตรหรือให้เป็นวิชาเลือก โดยเนื้อหาควรเน้นเรื่อง เพศศึกษา ค่านิยมทางเพศ การประพฤติดัวให้ห่างไกลจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การคบเพื่อน การวางตัวอย่างเหมาะสมกับเพศตรงข้าม การรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง การพัฒนาทักษะชีวิต ให้รู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เกิดทักษะการคิดแบบมีวิจารณญาณ มีการตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล และควรแยกห้องสอนและแยกเพศหญิงชายในการสอนเพื่อให้วัยรุ่นกล้าซักถาม

5. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาร่วมกับครอบครัวและชุมชนแก่เด็กในช่วงปิดภาคเรียน เช่น ค่ายเยาวชนเพื่อลดปัญหาสังคม เช่นความรู้เรื่องเพศ บทบาทชายหญิง วัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ทักษะชีวิต ให้วัยรุ่นมีการป้องกันที่ดี ให้วัยรุ่นกล้าปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ให้รู้จักคุณค่าของตนเอง และทัศนคติรวมถึงค่านิยมที่ถูกต้องดีงามของสังคมไทย มีกิจกรรมให้เด็กวัยรุ่นได้แสดงความสามารถ ฝึกปฏิบัติและภาคภูมิใจ มั่นใจในตัวเองที่สามารถปฏิบัติตัวอยู่ในความดีได้

6. จากสถานการณ์สื่อลามกในปัจจุบัน ผู้เกี่ยวข้องในสังคมควรตระหนักถึงสาเหตุ ปัญหาที่รุนแรงขึ้นในปัจจุบัน ให้ความสนใจ มีมาตรการการควบคุมสื่อลามกต่างๆ

7. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับหอพักภายในสถานศึกษามากขึ้น มีการจัดการให้เพียงพอ น่าอยู่ ปลอดภัย นอกจากนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรฐานจัดระเบียบหอพักเอกชนให้เข้มงวดยิ่งขึ้น บิดามารดาที่ส่งบุตรมาเรียนต่างจังหวัดควรเข้มงวดกับการหาที่พักอาศัยของบุตร เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าว

8. จากการที่นักเรียนยอมรับกลุ่มนักแสดงที่มีชื่อเสียง นักร้อง ดารา เป็นต้นแบบ ผู้เกี่ยวข้องจึงควรจัดระเบียบสังคม เกี่ยวกับสื่อต่างๆ เพื่อให้มีต้นแบบดี ๆ เป็นตัวอย่างแก่วัยรุ่น ส่งเสริมให้รางวัลเด็กที่ประพฤติดีให้เป็นตัวอย่างของสังคม เพื่อปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับวัยรุ่นซึ่งจะเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต

9. จากการที่นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในเมืองใหญ่ที่มีสถานเริงรมย์ ห้างสรรพสินค้า โรงภาพยนตร์ สถานบริการอยู่เป็นจำนวนมาก วัยรุ่นจึงมีโอกาสนจะเที่ยวเวลากลางคืน วัยรุ่นมีโอกาสนอยู่ด้วยกันตามลำพัง ซื้อบริการทางเพศ เสพของมีเนมาและยาเสพติดได้มาก ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิ่งชั่วร้ายเหล่านี้และจัดระเบียบสังคมให้เข้มงวดและปฏิบัติอย่างจริงจังด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. จิราวัฒน์ พร้อมมูล. **การปฏิบัติบทบาทของบิดามารดาและการรับรู้ของบุตรวัยรุ่นด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็กบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2548.
2. เยาวลักษณ์ เสรีเสถียร. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ของการเป็นมารดาในระยะตั้งครรภ์ของหญิงวัยรุ่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล; 2543.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

3. ฤดี ปุ่งบางกะดี .**การศึกษาการรับรู้ภาวะสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น**.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลแม่และเด็ก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล;2540.
4. วาสนา ขอนยาง. **การปฏิบัติพันธกิจของครอบครัวระยะมีบุตรวัยรุ่นหญิงและทัศนคติเรื่องเพศของวัยรุ่นหญิง**.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น;2548.
5. สุภาภรณ์ ปัญหาราช. **พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการรับรู้ภาวะเสี่ยง:การศึกษาเชิงบรรยายในวัยรุ่น ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น**.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น;2547.
6. พชรินทร์ ลิมพะราช. **ผลของการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะในตนเอง และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับอาชีวศึกษา**.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่;2544.
7. ยุพยงค์ โคตรพัฒนานนท์.**ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติพันธกิจของครอบครัวระยะมีบุตรวัยรุ่นกับทักษะชีวิตพื้นฐานของวัยรุ่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น;2543.
8. ศราวุธ นันทวรรณ.**โครงการ : หลักสูตรที่เหมาะสมในกลุ่มโรงเรียนชีวิตเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเยาวชนตำบลสูงเม่น**. [ออนไลน์] 2550 [อ้างเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2550]. จาก <http://www.pcuinnovation.com/pcu/878>
9. สุชาติ โสมประยูร&วรรณี โสมประยูร. **เพศศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช;2543.
10. สุมาลี ตราชู. **พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นและการป้องกันในตำบลน้ำพองอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น**. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น;2550.
11. สุชา จันท์ธรม. **จิตวิทยาวัยรุ่น** พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ:แพรววิทยา;2540.
12. กาญจนา บุญทับ. **ปัจจัยพื้นฐานบางประการ แรงสนับสนุนและความสามารถในการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์**.วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล;2534.
13. ภารดี บุญเพิ่ม. **การสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น**.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลครอบครัว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น;2544.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

14. รพีพรรณ เรืองเดชอนันต์. *ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการตั้งครรภ์ การสนับสนุนทางสังคมและสัมพันธภาพกับทารกในครรภ์ของหญิงครรภ์แรก*.วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต,สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่;2539.